

1 **แบบรายงานผลการดำเนินงานการปฏิบัตินโยบายการตามคำรับรองฯ ปีงบประมาณ 2563**

2 **ตัวชี้วัด.. 1.2 ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี** ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย งานสตรีและเด็ก
3 **ปฐมวัย** กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6

4 **วันที่รายงาน 7 พฤษภาคม 2563**

5 **1.สถานการณ์ปัญหา (ภาพประเทศ/เขต)**

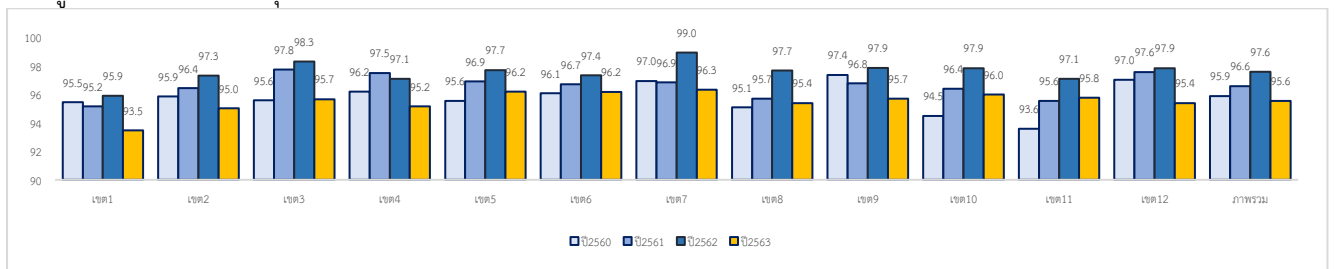
6 ในช่วงปี 2506-2526 ประเทศไทยมีจำนวนเด็กเกิดมากเกินกว่าล้านคนในแต่ละปี ที่เรียกว่า “คนรุ่น
7 เกิด (เกิน) ล้าน” หลังจากนั้น จำนวนเด็กเกิดได้ลดลงจนเหลือเพียง 7 แสน 6 หมื่นราย ในปี 2553 มี
8 แนวโน้มว่าจำนวนเด็กเกิดแต่ละปีอาจจะลดลงเหลือไม่ถึง 7 แสนคน ในอีก 20 ปีข้างหน้า¹

9 เขตสุขภาพที่ 6 ประกอบด้วย 8 จังหวัด 69 อำเภอ 531 ตำบล มีประชากรตามทะเบียนราษฎรปี
10 2560-2562 จำนวน 5,986,973 คน, 6,054,560 คน และ 6,056,098 คนตามลำดับ ส่วนประชากรตาม
11 TYPEAREA (1, 3, 4) ปี 2562 และ 2563 มีจำนวน 13,823,684 คน และ 13,893,045 คน จากข้อมูลตาม
12 ทะเบียนราษฎร พบว่าเด็กอายุ 0-5 ปี มีแนวโน้มลดลงจากปี 2559-2562 (ตารางที่ 1)
13 ตารางที่ 1 ข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร จำแนกเป็น จำนวนประชากร, จำนวนและร้อยละ เด็กอายุ 0-5 ปี, จำนวน
14 เด็กเกิดมีชีพ และอัตราตายมารดาไทย ปี 2560-2562 เขตสุขภาพที่ 6

ลำดับ	จังหวัด	ปี2560				ปี2561				ปี2562			
		ประชากร	เด็กอายุ 0-5 ปี	ร้อยละ	เด็กเกิดมีชีพ	ประชากร	เด็กอายุ 0-5 ปี	ร้อยละ	เด็กเกิดมีชีพ	ประชากร	เด็กอายุ 0-5 ปี	ร้อยละ	เด็กเกิดมีชีพ
1	สมุทรปราการ	1,293,553	98,421	7.61	15,002	1,310,766	98,386	7.51	14,451	1,307,975	83,451	6.38	12,825
2	ชลบุรี	1,483,049	125,968	8.49	30,181	1,509,125	125,608	8.32	30,387	1,515,659	113,385	7.48	28,387
3	ระยอง	700,223	59,210	8.46	9,089	711,236	58,539	8.23	9,156	716,428	53,429	7.46	8,834
4	จันทบุรี	532,466	36,612	6.88	6,050	534,459	35,897	6.72	5,963	533,368	33,712	6.32	5,744
5	ตราด	229,437	16,749	7.30	2,138	229,648	16,309	7.10	2,282	220,059	13,667	6.21	2,236
6	ฉะเชิงเทรา	704,399	51,389	7.30	7,369	709,844	50,589	7.13	7,451	711,262	46,862	6.59	6,881
7	ปราจีนบุรี	484,829	34,442	7.10	5,549	487,544	33,772	6.93	5,464	490,770	32,604	6.64	5,253
8	สระแก้ว	559,017	41,220	7.37	5,362	561,938	40,437	7.20	5,381	560,577	38,323	6.84	5,241
9	เขต6	5,986,973	464,011	7.75	80,740	6,054,560	459,537	7.59	80,535	6,056,098	415,433	6.86	75,401

15 ที่มา: <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 21 มีนาคม 2563

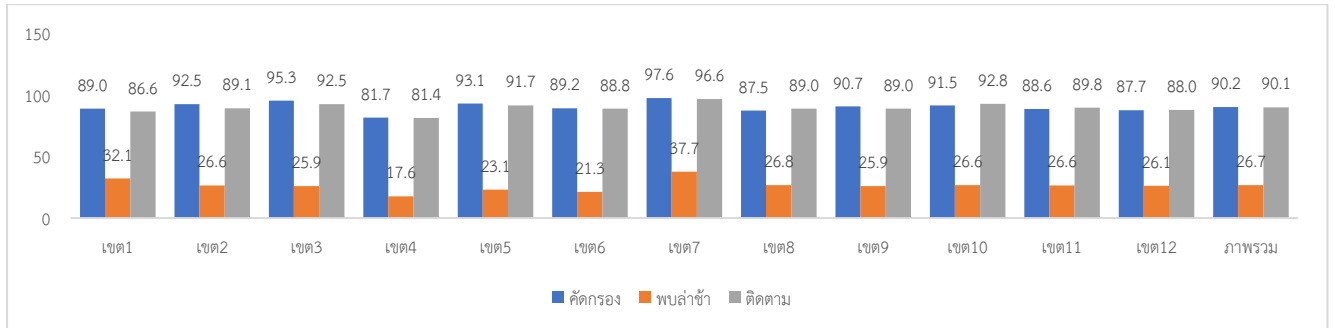
16 ผลการดำเนินงานการคัดกรองพัฒนาการเด็กตามกลุ่มอายุ special PP ในระบบรายงาน 43 แห่ง
17 ตาม <https://hdcservice.moph.go.th> พบว่าเด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ภาพรวมประเทศ ปี 2560-
18 2563 ร้อยละ 95.9, 96.6, 97.6 และ 95.6 เขตสุขภาพที่ 6 ร้อยละ 96.1, 96.7, 97.4 และ 96.2 ตามลำดับ
19 (แผนภูมิที่ 1) แต่จากผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย 6 ครั้ง ปีพ.ศ.2442, 2447, 2550, 2553, 2557
20 และ 2560 พบว่า สถานการณ์พัฒนาการสมวัยเด็กปฐมวัยยังคงที่และมีแนวโน้มลดลง ที่ร้อยละ 71.7, 72.0,
21 67.7, 73.4, 72.0 และ 67.5 ตามลำดับ²
22 แผนภูมิที่ 1 ร้อยละ เด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ภาพรวมประเทศ ปี 2560-2563

23 ที่มา: <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 7 พฤษภาคม 2563

ปี 2563 เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก ร้อยละ 90.2 พบสงสัยล่าช้า ร้อยละ 26.7 ได้รับการติดตาม ร้อยละ 90.1 เขตสุขภาพที่ 6 คัดกรองพัฒนาการเด็ก ร้อยละ 89.2 พบสงสัยล่าช้า ร้อยละ 21.3 ได้รับการติดตาม ร้อยละ 88.8 (แผนภูมิที่ 2)

แผนภูมิที่ 2 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก พบสงสัยล่าช้าและได้รับการติดตาม รายเขตสุขภาพ ปี 2563 (ต.ค.62-มี.ค.63)

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 7 พฤษภาคม 2563

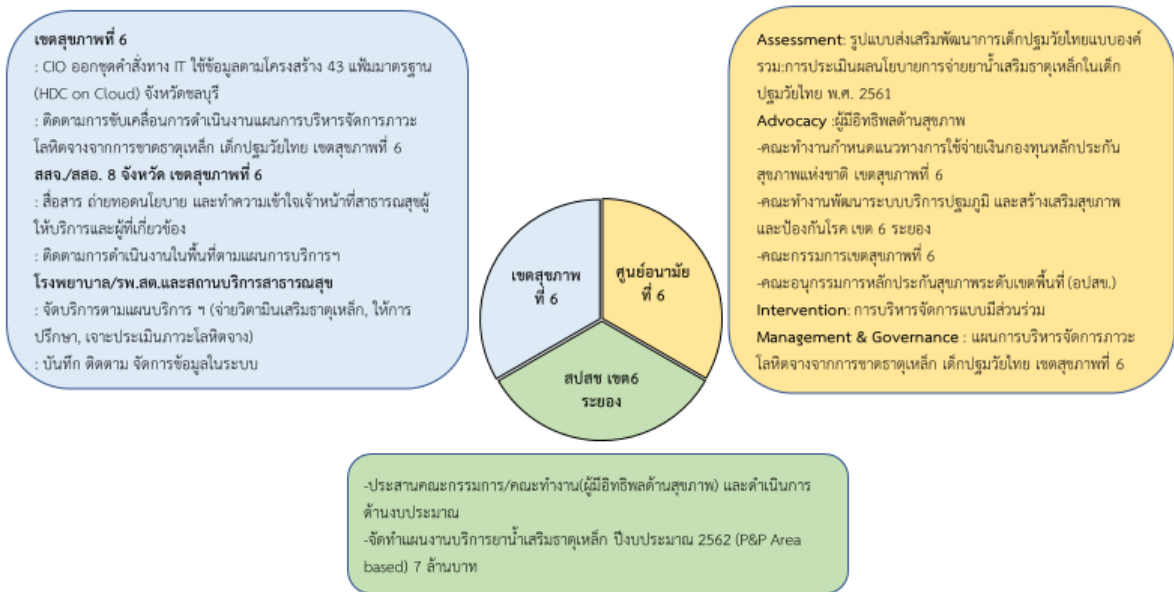
ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กมีหลายประเด็นที่สำคัญ(ภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็ก) ซึ่งสถานการณ์ข้อมูลสำคัญ³ที่เป็นตัวเชื่อมผลผลิตการดำเนินงานเป็นสิ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกคณะกรรมการ MCH B ติดตามและการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกระบวนการตรวจราชการ ส่งมอบให้เร่งรัดการใช้มาตรการและกรอบแนวคิด^{4,5}ที่สร้างขึ้น และได้ดำเนินการตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ 2563

ที่มา: ศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัย 2560

ภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย

เขตสุขภาพที่ 6 มีการขับเคลื่อนโครงการมหัศจรรย์ 1000 วันแรกชีวิต ตั้งแต่ปี 2560 - ปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง จากการตรวจราชการพบว่า ทุกจังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนและยกระดับการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กปฐมวัยสอดคล้องกับโครงการมหัศจรรย์ 1000 วันแรกชีวิตตามบริบทของแต่ละจังหวัด⁶ และดำเนินการจัดการภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก เด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6 ตั้งแต่ปี 2562 - 2564 โดยการมีส่วนร่วมเครือข่ายสาธารณสุข (ภาพการบูรณาการขับเคลื่อนจัดการภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก)

ภาพการบูรณาการขับเคลื่อนจัดการภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กจากการดำเนินงานในรอบ 6 เดือนแรก(ต.ค.62-มี.ค.63) รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด 19 จึงได้ดำเนินการตามมาตรการเดิม⁵ และเพิ่มมาตรการ แนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ปรับแผน

2.มาตรการ(เพิ่ม)

1. การขับเคลื่อนและดำเนินงานภายใต้มาตรการการจัดการการแพร่ระบาดโรคโควิด 19 กระทรวงสาธารณสุข โดยการจัดการสนับสนุนรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ แนวทางการดำเนินงานการจัดบริการ ส่งเสริมสุขภาพช่วงสถานการณ์โรคโควิด19 ให้เครือข่าย เขตสุขภาพที่ 6
2. ติดตามระบบการดูแลและเฝ้าระวังงานพัฒนาสพด. 8 แห่ง เขตสุขภาพที่ 6

3.แผนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ 1.2 ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการ สมวัย ศูนย์อนามัยที่ 6 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563(รอบ 6 เดือนหลัง)

เป้าหมายการดำเนินงาน : พัฒนาระบบการ บูรณาการเครือข่าย พัฒนาระบบสุขภาพสร้าง HLกลุ่มสตรี และเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6 ภายใต้สถานการณ์โควิด-19

มาตรการหรือกิจกรรมสำคัญ (Key Activities)	แผนงาน/กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	หลักฐาน
พัฒนาระบบงาน			
1.การขับเคลื่อนและดำเนินงานภายใต้ มาตรการการจัดการการแพร่ระบาดโรคโค วิด 19 กระทรวงสาธารณสุข โดยการ จัดการสนับสนุนรวบรวมข้อมูล องค์ ความรู้ แนวทางการดำเนินการ จัดบริการส่งเสริมสุขภาพช่วงสถานการณ์ โรคโควิด19 ให้เครือข่าย เขตสุขภาพที่ 6	ร่วมประชุมคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานEOC ศูนย์ อนามัยที่ 6	2 ครั้ง/เดือน	-รายงานการประชุม
2.สนับสนุนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และ มาตรการต่าง ๆ	ประชุมคณะกรรมการสตรีและเด็ก ปฐมวัย MCH BOARD เขตสุขภาพ ที่ 6	29 เม.ย.63	สรุปรายงานการ ประชุม
	ร่วมประชุมขับเคลื่อนการ ดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอนามัย เขตสุขภาพที่ 6 และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ	1 ครั้ง (เม.ย.-ก.ย.63)	-
บูรณาการความร่วมมือ			
3.ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่าย ดำเนินงานตามมาตรฐานอนามัยแม่และ เด็ก	ร่วมประชุมขับเคลื่อนงานกลุ่มสตรี และเด็กปฐมวัยระดับเขต เช่น คณะทำงานPPA QOF	1 ครั้ง (มี.ค.-ก.ย.63)	-ข้อมูลนำเสนอ ผลักดันการตรวจ พัฒนาการพบสงสัย ล่าช้า ปี2564(QOF)
พัฒนาระบบสุขภาพแม่และเด็ก			
4. พัฒนาการสื่อสารสร้างความรอบรู้การ ดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ คลอด หลัง คลอด ผ่านโรงเรียนพ่อแม่ออนไลน์	ประสานและติดตามการดำเนินงาน การจัดการภาวะโลหิตจางจากการ ขาดธาตุเหล็ก เขตสุขภาพที่ 6	2 ครั้ง (พ.ค.-ก.ย.63)	-

1

2 4.องค์ความรู้นำมาใช้(เอกสาร/เว็บไซต์อ้างอิง)

- 3 1. ศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา ว่าพัฒนางค์.สุขภาพคน
4 ไทย 2555. (9 พ.ค.2563).เข้าถึงได้จาก:
5 https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/ThaiHealth2012/thai2012_3.pdf
6 2. จินตนา พัฒนพงศ์ธร และคณะ. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการ เด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ.
7 2560. นนทบุรี : กลุ่มสนับสนุนวิชาการและการวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. 2560. ISBN
8 (e-Book)978-616-11-3936-0.

- 1 3. ข้อมูลสถานการณ์สุขภาพอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข.เข้าถึงได้จาก:
2 [https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/page.php?cat_id=1ed90bc32310b503b7ca](https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/page.php?cat_id=1ed90bc32310b503b7ca9b32af425ae5)
3 [9b32af425ae5](https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/page.php?cat_id=1ed90bc32310b503b7ca9b32af425ae5)
- 4 4. สรุปผลการตรวจราชการ เขตสุขภาพที่ 6.(7พ.ค.2563).เข้าถึงได้จาก:
5 <http://hpc6.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/hpc6/main.php?filename=report>
- 6 5. รายงานสถานการณ์เด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6.(7พ.ค.2563).เข้าถึงได้จาก:
7 [http://hpc6.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/hpc6/ewt_dl_link.php?nid=3226&filen](http://hpc6.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/hpc6/ewt_dl_link.php?nid=3226&filename=)
8 [ame=](http://hpc6.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/hpc6/ewt_dl_link.php?nid=3226&filename=)
- 9 6. สรุปตรวจราชการแม่และเด็ก เขตสุขภาพที่ 6. เข้าถึงได้จาก:
10 <http://hpc6.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/hpc6/main.php?filename=report>